

Asia: VN/10156/2019

Liikennealan kestävän kasvun ohjelma

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko ohjelman tavoitteet tunnistettu oikein? Jos ei niin, miten tulisi muuttaa?

Kyllä

2. Kuinka realistisena pidät esitettyjä tavoitteita?

Tavoitteet on asetettu sopivalle tasolle.

Toimintaympäristö Luvussa 2 on kuvattu liikennealan keskeisiä muutosvoimia sekä liikenteen toimialaa ja markkinoita ja esitetty toimialan SWOT-analyysi. Näkökulma on erityisesti kestävän liiketoiminnan kehittämisessä. ää väliotsikko

3. Mahdolliset kommentit toimintaympäristökuvaukseen.

-

Kestävä yritysvetoinen kasvu ja ekosysteeminen ajattelu Luvussa 3 on kuvattu ekosysteemisen kehityksen merkitystä liikennetoimialan innovaatioiden ja viennin edistämiseksi sekä kuvattu vireillä olevaa ekosysteemikehitystä.

4. Puuttuuko tunnistettujen ekosysteemien joukosta jokin vireillä oleva ekosysteemi tai mahdollinen ekosysteemiäihio?

Traffic Management Finlandin lausunto liikennealan kestävän kasvun ohjelmaan

Traffic Management Finlandin (1.1.2021 alkaen Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy) strategisena tavoitteena on edistää maailman turvallisimman, sujuvimman ja ympäristöystävällisimmän liikennejärjestelmän kehittämistä Suomeen. TMF:n tuottamat palvelut ja niihin liittyvät

mahdollisuudet tukevat Suomen hallituksen ja liikenne- ja viestintäministeriön tavoitteita turvallisen, kestävä, toimivan ja oikeudenmukaisen liikennejärjestelmän rakentamisessa. Tämä tapahtuu tuottamalla maailmanluokan liikenteenohjauspalveluita sekä edistämällä liikennejärjestelmän digitalisaatiota ja liikenteen ekosysteemin muodostumista alusta- ja muiden palveluiden avulla.

Liikenteen digitalisointi edellyttää datan aktiivista rikastamista ja hyödyntämistä liikennejärjestelmän kaikissa osissa. Liikenteen tuottamaa dataa voidaan hyödyntää liikennejärjestelmän suunnittelussa, ohjaamisessa ja uusien palveluiden tuottamisessa. Täysimääräinen datan hyödyntäminen edellyttää, että eri organisaatioiden tuottamaa tietoa hyödynnetään ristiin.

Liikennejärjestelmän tavoitteiden saavuttamisessa vaikuttava keino on rakentaa kansainvälisten parhaiden käytäntöjen mukaiset edellytykset liikenteen ja logistiikan uusien digitaalisten palveluiden syntymiselle. Tämä edellyttää entistä ekosysteemimäisempää toimintatapaa. Yhteisesti sovitun toimintatavan avulla voidaan luoda liikenteen palveluntarjoajille yhtenäiset ja reilut toimintamallit uusien, liikennevälineraajat ylittävien palveluiden kehittämisessä.

Tämä edellyttää datan ja teknisen alustan rakentamisen lisäksi yhteisiä rakenteita ja standardeja, uusia investointiratkaisuja, digitaalisen liiketoiminnan peruspalveluita (esim. kapasiteetti-, aikataulu-, sijaintidata sekä tunnistautuminen), yhteistyön sopimusrakenteita ja riittävää ekosysteemin koordinaatiota. Edellä kuvattujen palveluiden tuottaminen ei toteudu markkinaehtoisesti, vaan se edellyttää julkisia investointeja, palveluiden tuottamiseen liittyvien vastuiden selkeyttä sekä tarvittavien kyvykkyyksien luomista.

5. Miten muuten haluaisit kommentoida liikennetoimialan ekosysteemistä kehittämistä?

Traffic Management Finland esittää, että kestävä kasvun ohjelmassa toimenpiteessä 15 kuvattaisiin nykyistä täsmällisemmin alan yhteisen vision ja konkreettisten tavoitteiden määrittely. Vision ja konkreettisten tavoitteiden avulla voidaan ehkäistä alan toimijoiden kehitykseen ja liikennetiedon hyödyntämiseen liittyvää siiloutumista, joka hukkaa voimavaroja Suomen liikennealan kilpailukyvyyn rakentamisessa. Dokumentissa tulisi ottaa myös selvästi kantaa liikennetiedon kansallisen kokonaisarkkitehtuurin määrittelemiseksi, jotta vältetään liiallinen hajautuminen ja tehottomuus.

Tiekartta 2021 - 2023 Tiekarttaan valikoituneiden toimenpiteiden määrittämisen lähtökohtana on ollut niiden välitön tai välillinen vaikuttavuus ekosysteemien kehittymiseen ja kestäväan yritysvetoiseen kasvuun. Tiekartta on päivitetty

vuosina 2018 – 2020 Liikennealan kansallisen kasvuohjelman tiekartan täytäntöönpanosta saatujen kokemusten sekä laajapohjaisen sidosryhmien kanssa tehdyn valmistelun pohjalta. Tiekarttaan on valittu ohjelman tavoitteisiin peilaten vaikutuksiltaan merkittävimmät toimenpiteet. Fokus on ollut nimenomaan kestävään liikenteeseen liittyvän liiketoiminnan syntymistä edistävissä toimenpiteissä. Ohjelman nimenomaisten toimenpiteiden lisäksi on tunnistettu hankkeita, joiden eteenpäin viennissä on tärkeää ottaa huomioon liikennealan kestävä kasvun edistämisen näkökulma. Vuosien 2021-2023 tiekartan keskeisiksi toimenpiteiksi on määritelty: 1. Toimintaympäristö kestävälle kasvulle i. Yhteinen tahtotila ja mahdollistava hallinto uudistumisen perustana ii. Monipuolisella rahoituksella vipua kehittämiseen iii. Tutkimuksella ja osaamisella kilpailuetua iv.

Vahva yhteinen EU- ja kansainvälinen vaikuttaminen 2. Skaalautuvia kestäviä ratkaisuja vientimarkkinoille v. Kaupungit edelläkävijämarkkinoiden alustana vi. Kokeiluilla kehityksen kärkeen vii. Julkisilla hankinnoilla markkinareferenssejä ja skaalautumista iix. Digitaalinen tieto hyötykäyttöön 3. Jatkuva ekosysteeminen yhteistyö ix. Yritysvetoisen kasvuekosysteemit viennin vetureiksi x. Yhteinen kansainvälinen näkyvyys Lämpöaavina ajureina kaikissa toimenpidekokonaisuuksissa näkyvät ilmastonmuutos, kaupungistuminen, digitalisaatio sekä eri sektorirajat ylittävät ratkaisut. Ilmastonmuutoksen ja kaupungistumisen globaaleihin haasteisiin vastaavat ratkaisut luovat mahdollisuuksia toimialan kestävälle kehitykselle. Digitalisaatio kaikissa liikkumisen ja kuljettamisen muodoissa ja eri sektorirajojen (kuten liikenne, energia ja rakennettu ympäristö) rajapinnoista löytyvät ratkaisut puolestaan antavat keinoja ratkaisujen kehittämiseen ja uusiin innovaatioihin.

6. Mikä toimenpidekokonaisuus on tärkein toimialan kestävä liiketoiminnan vauhdittamista ajatellen?

Toimintaympäristö kestävälle kasvulle Toimenpidekokonaisuuden toimilla pyritään luomaan yrityksille pitkän jänteen näkymä politiikka- ja lainsäädäntökehitykseen ja vahvistamaan yhteistä tahtotilaa liikenteen toimialan kestävä kasvun edistämiseen, tarjoamaan innovaatioita ja kansainvälistä kasvua tukevia rahoitusmahdollisuuksia sekä kehittämään mekanismit kansallisen ja EU-rahoituksen täysimääräiseen hyödyntämiseen, vahvistamaan kotimaista ja kansainvälistä tutkimusyhteistyötä sekä tutkimustulosten hyödyntämistä

liiketoiminnan pohjan javahvistamaan vaikuttamista EU- ja kansainvälisellä tasolla mahdollistavan kansainvälisen toimintaympäristön ja verkostojen kehittämiseksi.

7. Mitä alla olevista toimenpiteistä pidät vaikuttavimpina? Toimenpiteet on kuvattu tarkemmin ohjelmaluonnoksessa.

-

Skaalautuvia kestäviä ratkaisuja vientimarkkinoille Toimenpidekokonaisuuden toimilla pyritään luomaan kaupunkien toimilla kotimarkkina kestäville asiakaslähtöisille ratkaisuille, rakentamaan vaikuttavuudeltaan ja skaalautuvuudeltaan nykyistä suurempia kokeiluja, tukemaan julkisilla hankinnoilla innovaatioiden syntymistä ja rakentamaan Suomeen toimiva ekosysteemi liikenteen ja liikkumisen sekä toimialarajat ylittävälle tiedon hyödyntämiselle.

8. Mitä alla olevista toimenpiteistä pidät vaikuttavimpina? Toimenpiteet on kuvattu tarkemmin ohjelmaluonnoksessa.

-

Jatkuva ekosysteeminen yhteistyö Toimenpidekokonaisuuden toimilla pyritään kiihdyttämään liikennealalla jo käynnistynyttä ekosysteemistä yhteistyötä liiketoimintaekosysteemien syntymiseksi sekä kansainvälistämiseksi. Rakentamaan yhtenäistä liikennealan kasvutarinaa kansainvälisen näkyvyyden lisäämiseksi sekä kansainvälisten kumppaneiden ja investoreiden houkuttelemiseksi

9. Mitä alla olevista toimenpiteistä pidät vaikuttavimpina? Toimenpiteet on kuvattu tarkemmin ohjelmaluonnoksessa.

-

10. Miten ehdotettuja toimenpiteitä pitäisi kehittää? Mitä muita toimenpiteitä ehdottaisit?

-

11. Onko organisaatiosi kiinnostunut olemaan mukana jonkin toimenpiteen/toimenpiteiden eteenpäin viennissä, minkä?

-

12. Muu mahdollinen palaute.

-

Saariaho Mikko
Traffic Management Finland Oy